

K ü l ö n f é l é k.

(Rgh.) **A nedvesség befolyása a gyökerek növekvési irányára.** A mint általánosan ismeretes, a növények fő- vagy vezér gyökere a nehézségi erő behatása alatt, függélyesen lefelé szokott fejlődni. A mint azonban Dr. Molisch tanár újabban kiderítette, a nedvességnek vagy világosságnak egyoldalú behatása kitéríti a gyökeret ezen irányából és beáll az úgynevezett „*hydrotropismus*“ tüneténe, vagyis a gyökér arra az oldalra görbül, honnan a nedvesség éri. Ezen jelenség demonstrálására Mollisch tanár egy 13—19 *cm* magas agyagtölcsért szokott használni, melynek számos lyukakkal ellátott 1 *cm* magas karimája van, melybe a csirázó mag és az annak befogadására szolgáló nedves fűrészpor tétetik.

A kísérlet megkezdése előtt a mázatlan agyagtölcsér egy fél óráig vízbe tétetik, hogy vízzel jól tele szivja magát, azután csapjával egy vízzel telt üveg edénybe állittatik, hogy a kísérletül szolgáló növény a szükséges vízzel, a hajcsövesség útján ellátható legyen. Ezek után az 1—3 *cm* hosszú gyököcskével bíró csiráztatott magvak, úgy helyeztetnek a tölcser karimájába, hogy a gyököcske vége a lyukon kiérjen. Miután a csiráztatott magvak nedves fűrészporral betakartattak, az egész készülék egy száraz levegőjű sötét szekrénybe lesz elhelyezve. Ezen helyzetben a gyököcske gyors növekvésnek indulván, áthat a karimán levő lyukon s miután egy oldalról a szekrényben levő száraz levegő, más oldalról pedig (a tölcser csapja felől) nedves levegő környezetébe kerül, növekvésében eltér a függélyes iránytól s a tölcsernek folyton nedves csapja felé fordulva, sőt ahhoz hozzá simulva, tehát eredeti irányától egészen eltérítve nő tovább. (Deutsche T. u. J. Zeitung).

(K—s). **Pinus leucodermis Antoine.** Még kevésbé ismert a balkán félszigetnek egy fenyőfája, melyet Mály, volt cs. és kir.

udvari kertfelügyelő és ismert botanicus 1864-ben fedezett fel Krivošje-ben, az Orjen-en, a dalmát Karszton és a biela Gorán; ezen fanemet Antoine mint ujonnan felfedezettet, *P. leucodermis* név alatt írja le.

Mály után ismét az Orjen-en találta Huter 1867-ben. Ez időtől egészen 1885-ig mitsem hallottunk ez új fenyőről; ekkor találta fel újból Dr. Iovag Beck G. Bosznia és Hercegovinában tett tudományos kirándulása alkalmával és pedig sokkal északibb fekvésben, a hercegovinai Prenj Planiná-n, hol pompás állabokat alkotva, az erdőtenyészet felső határán, az 1400 m.-től 1650 m-ig terjedő övet foglalja el.

Egyes példányok, vagy kisebb csoportokban 1750 m-ig is felmegy, anélkül, hogy eltörpülne. Egyes sziklákon, már messziről feltűnik azáltal, hogy koronája nem terjeszkedik ki ernyő alakulag, mint a feketefenyőé.

Később más helyeken is észleltetett, úgy hogy ez időszereint elterjedési köréül a Preslicá-tól (Konjicától körülbelül keletre) Albániáig terjedő vidéket mondhatjuk. Ezen területen állandóan mésztalajon, foltokban jön elő, továbbá az albán montenegrói határhegységben.

Jellemzése Beck szerint a következő: E fenyőfaj erőteljes, egész 20 m. magas, egyenes törzsszel és csonka pyramis alakú koronával bír. Az öregebb egyedek kérge hamuszürke, 5—16 cm. hosszú, 4—8 cm széles, szögletesen határolt barázda repedésekkel. A szintoly színű fiatal ágakon (a leveles ághegyek alatt) szabályosan és szorosan egymásra boruló ferdény alakú levélripacsokkal vannak borítva s azokon az évi hajtások első levélpikkelyeinek sokkal szűkebb, keresztirányú nyomai által képzett gyűrű által felosztva.

A rövid hajtásokon kettesével álló levéltük érdekesek, merevek, éles, szurós hegygyel, belül öblösök, kívül domborúak, szélükön elmosódottan fogazottak, sötétzöldek s fiatal korban

ezüst fehér pikkelyhüvelyvel vannak burkolva. Hosszuk rendszeren 5—6 cm., szélességük 1—1.3 mm.

Ezen fenyő a havasifenyővel hasonlítható össze, mivel oly magasságban is jól tenyészik s daczolni képes az idő viszonytagságaival ott is, a hová a lúczfenyő nem hatol fel. Különbendús gyantatartalma, és az előhavasi régióban jól tenyészik, szemben a feketefenyővel, a melynek gyanta tartalma itt már csekély, jól értékesíthető.

(Rgh.) **Hótörés által okozott nagymérvű erdőkárok.** Hogy a hótörés által okozott erdőkárok néha mily jelentékenyek lehetnek, arra meglepő adatokat közöl a „Mittheilungen des Forstvereines für Tirol und Vorortberg“ 7. füzete. Ezen közlemények szerint, az 1887/88 évi kemény télen egyedül Tirolban 562 ha erdő, 100.000 m³ fatömeeggel s mintegy 482,000 frt értékben esett a hótörésnek áldozatul.

Ha még ehhez hozzá vesszük, hogy ugyanazon télen ugyanezen tartományban a lavinák rombolása következtében 2020 ha erdő, mintegy 302,000 m³ fatömeggel tétetett teljesen tönkre, akkor fogalmat szereztünk azon rendkívüli nehézségekről, a melyekkel az ottani kezelő személyzetnek meg kell küzdenie, s melyeket az ottani erdőbirtokosoknak elviselni kell.

Az „**Erdészeti Zsebnaptár**“ 1890. évi IX. évfolyama néhány nap múlva kerül a sajtó alól. Megrendelések legczél-szerűbben postautalvánnyal az Országos erdészeti egyesület titkári hivatalához intézendők (Budapest, V., Alkotmány-utcza, 10. sz.) Ára az egyesület tagjai részére 1 frt, nem tagok részére 1 frt 50 kr.

Az „**Erdészeti rendeletek tára**“ 1884., vagyis IV.; 1885., vagyis V.; 1886., vagyis VI.; 1887. évi, vagyis VII., s végül az 1888-dik, vagyis VIII. évfolyama az Orsz. Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, V., Alkotmány-utcza 10. sz.) megrendelhető. Ára az egyesület tagjai részére, az

1884., 1886., 1887. és 1888. évfolyamnak 30 kr, az 1885. évfolyamnak 40 kr; nem tagok részére pedig 60 kr, illetőleg 80 kr. Az első három évfolyam második kiadása is teljesen elfogyott.

Az **„Erdei facsemeték nevelése“** című munka az Országos erdészeti kiadásában e hó elején került ki a sajtó alól. Megrendelések legczélszerűbben postautalvánnyal az Országos erdészeti egyesület titkári hivatalához küldendők (Budapest, V., Alkotmány-utca, 10. sz.) Ára az egyesület tagjai részére 1 frt 50 kr, nem tagok részére pedig 2 frt.

„A tölgy és tenyésztése“, továbbá az **„Erdészeti földméréstan“** című pályanyertes munkák szintén kaphatók még.

Megrendelések, legczélszerűbben postautalvánnyal, az Országos erdészeti egyesület titkári hivatalához intézendők (Budapest, V., Alkotmány-utca 10.) Ára az elsőnek az egyesület tagjai részére 2 frt, nem tagok részére pedig 3 frt; a másodiknak pedig az egyesület tagjai részére 3 frt 50 kr, mások részére 5 frt.

Az **„Erdő-Őr“** vagy **„Az erdészet alapvonalai kérdésekben és feleletekben“** című munka ötödik kiadása megjelenvén, felkéretnek azon erdőhivatalok, erdőgondnokságok és szaktársak, kik az erdészeti műszaki segédszolgálatra készülő egyének részére ezen könyvet megszerezni kívánják, hogy annak postautánvételi útján leendő megküldése iránt az Országos erdészeti egyesület titkári hivatalát mielőbb értesíteni sziveskedjenek. A folyó évi május hóban megjelent könyv ára példányonként 3 frt.

Magyarosodunk. Thonhauser Ferencz, egyesületünk rendes tagja, vezetéknevét Tompára változtatta. Éljen!

Halálozás. Prorok Kajetán, egyesületünk alapító tagja, meghalt. Béke hamvaira!